

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра туристичного бізнесу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИЇЗНОГО КУЛЬТУРНО-
ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ ЗА НАПРЯМКОМ
ТУРЕЧЧИНА**

здобувача вищої освіти

першого (бакалаврського) рівня

зі спеціальності 242 «Туризм»

освітньо-професійної програми «Туризмознавство»

ЛОНДАР ЮЛІЇ ОЛЕКСАНДРІВНИ

Допущено до захисту:

Завідувач кафедри, доктор
культурології, доцент

БОЖКО

ЛЮБОВ

ДМИТРІВНА

Науковий керівник:

ст. викладач кафедри
туристичного бізнесу

ШУМЛЯНСЬКА

НАТАЛЯ

ВОЛОДИМИРІВНА

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ТУРЕЧЧИНІ.....	6
1.1. Культурно-пізнавальний туризм та його класифікація.....	6
1.2. Особливості розвитку культурно-пізнавального туризму в Туреччині.....	7
1.3. Проблеми та перспективи розвитку культурно-пізнавального туризму у Турецькій Республіці.....	11
Висновки до РОЗДІЛУ 1.....	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ РИНКУ КУЛЬТУРНО- ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ: ГЕОГРАФІЧНИЙ НАПРЯМ ТУРЕЧЧИНА.....	15
2.1. Вибір туристичних операторів.....	15
2.2. Характеристика асортименту тур продуктів обраних туроператорів...	20
2.3. Порівняльний аналіз пропозицій туроператорів.....	22
Висновки до РОЗДІЛУ 2.....	26
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРУ ДО СТАМБУЛУ.....	28
3.1. Актуальність створення нового туристичного продукту та його ідея..	28
3.2. Технологічна карта туру та його калькуляція.....	33
3.3. Програма нового туру і коротка характеристика об'єктів показу.....	37
Висновки до РОЗДІЛУ 3.....	44
ВИСНОВКИ.....	46

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	54

ВСТУП

Сьогодні індустрія туризму – це галузь світової економіки, яка активно розвивається. Популярним видом туризму слід визнати культурний туризм.

Туреччина займає провідне місце серед лідерів в галузі культурного туризму, а також може служити прикладом успішного розвитку туристичної інфраструктури.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що однією з найбільш відвідуваних країн Середземноморського басейну українськими туристами в даний час є Туреччина. По-перше, тому що територію сучасної Туреччини можна назвати музеєм антикваріату просто неба, а по-друге, – відпочинок у цій країні в більшості випадків поєднує відносну дешевизну та висококласний сервіс.

Мета – визначення особливостей розвитку ринку виїзного культурно-пізнавального туризму України до Турецької Республіки.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі основні завдання:

1. Охарактеризувати культурно-пізнавальний туризм у Туреччині.
2. Проаналізувати розвиток ринку виїзного культурно-пізнавального туризму України: географічний напрямок Туреччина.
3. Розробити тур культурно-пізнавального туризму до Турецької Республіки.

Об'єктом дослідження є ринок виїзного культурно-пізнавального туризму України до Турецької Республіки.

Предмет роботи – розвиток ринку виїзного культурно-пізнавального туризму України до Туреччини.

Методами дослідження даної роботи є опис, порівняння, аналіз, статистика та опитування.

Теоретична значущість кваліфікаційної роботи полягає в тому, що авторка під час вивчення теми роботи охарактеризувала культурно-

пізнавальний туризм в Туреччині та провела аналіз ринку виїзного культурно-пізнавального туризму України до Туреччини.

Практична значущість даної кваліфікаційної роботи у тому, що авторка на підставі вивчення теми розробила екскурсійний тур до Туреччини.

Робота складається з трьох розділів. У першому розділі охарактеризовано культурно-пізнавальний туризм в Туреччині. У другому розділі проаналізовано розвиток ринку виїзного культурно-пізнавального туризму України за географічним напрямком Туреччина. У третьому розділі розроблено тур культурно-пізнавального туризму до Турецької Республіки.

Загальний обсяг роботи 58 сторінок. Робота налічує 16 таблиць та 12 рисунків. При написанні роботи було використано 50 джерел.

РОЗДІЛ 1

ХАРАКТЕРИСТИКА КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ТУРЕЧЧИНІ

1.1 Культурно-пізнавальний туризм та його класифікація

Перші згадки терміну культурно-пізнавального туризму відбулися у 80-х роках ХХ ст.. Офіційно його признали на Всесвітній конференції з культурної політики у 1982 році. У матеріалах конференції вказано, що культурний туризм відрізняється від інших тим, що враховує особливості культури різних народів [1, с. 206].

Мета культурно-пізнавального туризму полягає в тому, що б познайомити туриста з культурними цінностями певної країни або міста, та завдяки цьому розширити його культурний кругозір та надати нові знання [6].

Серед культурно-пізнавальної діяльності туристів можна виділити:

- ознайомлення с різними історичними епохами завдяки відвідуванням архітектурних пам'яток, музеїв, або ж історичних маршрутів;
- знайомство з виставами в театрах, відвідування фестивалів різноманітних релігійних свят, концерт та опер;
- брання участь у повчальних лекціях, семінарах та тренінгах, тощо;
- відвідування фестивалів фольклорних ансамблів та виставок народної творчості;
- по знайомлення з національною кухнею.

На теперішній час, культурно-пізнавальний туризм стає більш самостійним.

Принципом даного туризму виступає історико-культурний потенціал країни. До нього входить уся соціокультурна сфера, наприклад, традиції й звички, господарська діяльність [9, с. 98].

Яка-небудь територія має, хоча б мінімальний комплект туристичних ресурсів для культурно-пізнавального туризму. Але, що б даний вид туризму активно розвивався, потребується наявність об'єктів культурної спадщини.

На позитивний туристичний імідж певного регіону впливає рівень культурного розвитку. Він залежить не тільки від матеріальної та технічної бази, а й від особливості культурної спадщини місцевості. Розвиток саме цих чинників є одним з активних засобів для залучення більшої кількості туристів.

Завдяки подорожам турист пізнає життя, культури та звичаї інших народів. Саме їх особливість підштовхує людей на відвідування різних регіонів світу. Завдяки відвідуванням об'єктів відбувається розширення кругозору туристів та духовного збагачення [23].

Культурно-пізнавальний туризм слугує засобом зв'язку культури з міжнародним співробітництвом. У більшості країн світу активно діє політика культурних відносин.

Також даний вид туризму дає змогу познайомитися з іншим способом життя та іншою поведінкою. Пізнання звичаїв та традицій інших народів допомагає попрацювати над своєю системою цінностей. Культурно-пізнавальний туризм – гарний досвід спілкування з людьми різної національності [32].

Проблеми культурно-пізнавального туризму вивчають безліч українських науковців, серед них Галасюк С. С., Герасименко В. Г., Михайлюк О. Л.. А також Давиденко І. В., Нездоймінова С. Г. та Ткаченко Т. І. [30].

1.2 Особливості розвитку культурно-пізнавального туризму в Туреччині

Серед лідерів країн, у яких культурно-пізнавальний туризм є одним із лідерів, первісне місце займає Турецька Республіка.

Цьому сприяє декілька причин. По-перше, це історичний спадок країни.

Археологічні дослідження знаходять підтвердження про існування на території країни найдавнішої людської культури, що відноситься до VIII-VI тис. до н. е.. Також дану землю заселяли безліч різноманітних народів, котрі замінювали одне одного століттями. Серед них: хети, метанні, фрігійці, кіммерійці, елліни, перси, турки-сельджуки, турки-османи [28].

Кожна з цих цивілізацій залишала відбиток на історичному та культурному майбутньому країни. Саме через це територію сучасної Туреччини вважають музеєм під відкритим небом.

Тут сусідять античні храми, церкви й мечеті, мости, акведуки й караван-сараї, мавзолеї, некрополі, палаци й гробниці. А також знаходяться два дива світу з семи (Мавзолей у Галікарнасі та храм Артеміді в Ефесі) й руїни древніх міст (Троя, Ефес, Константинополь) [8].

В країні можна побачити найкрасивіші архітектурні роботи у світі та неповторні пам'ятки, які своєю чергою увійшли до Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (див. табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Список Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Турецької Республіки

№	Назва	Розташування	Час створення	Час внесення до списку
1.	Історичні райони Стамбула	—	V століття до н. е. – XIX ст.	1985
2.	Національний парк Гьореме та скелі Каппадокії	ілі Невшехір, Кайсері, Аксарай і Нігде	IV століття	1985
3.	Велика мечеть і	іл Сівас	XIII	1985

	лікарня в місті Діврігі		століття	
4.	Хатгуса: столиця Хаті	іл Чорум	2 тис. до н. е.	1986
5.	Немрут-Даг	іл Адияман	69-34 pp. до н. е.	1987

Продовження таблиці. 1.1

6.	Іераполіс – Памуккале	іл Денізли	II століття до н. е.	1988
7.	Ксанф-Летоон	іли Мугла та Анталья	VIII—VII століття до н. е.	1988
8.	Місто Сафранбол	іл Карабюк	XIII—XX століття	1994
9.	Археологічні пам'ятки Трої	іл Чанаккале	XIII-XII століття до н. е.	1998
10.	Мечеть Соломіє та його соціальний комплекс	Едірне	16 століття	2011
11.	Поселення епохи неоліту в Чатал-Гююк	іл Конья	VIII-VI століття до н. е.	2012
12.	Бурса і Джумаликизик: народження Османської імперії	іл Бурса	з XIII століття	2014
13.	Пергам і його багатошаровий культурний ландшафт	іл Ізмір	з IV століття до н. е.	2014
14.	Ефес	іл Ізмір	XVI століття до н. е.—XIV століття	2015

Продовження таблиці. 1.1

15.	Фортеця Діярбакир і культурний ландшафт садів Гевсель	іл Діярбакир	IV століття	2015
-----	---	--------------	-------------	------

Складено автором за матеріалами зі списку використаних джерел [37].

По-друге, успішною є політика турецької влади в області розвитку сфери туризму. Індустрія туризму почала привертати увагу влади Туреччини з другої половини XX ст., коли було прийнято рішення про вибір пріоритетних районів для залучення інвестицій в туризм. На початку 1970-х років таким районом стало узбережжя від провінції Баликесір до провінції Анталія. Сюди входять такі популярні сьогодні місця відпочинку, як Ізмір, Кушадаси, Бодрум, Мармарис, Чешме [22].

Держава приділяє величезну увагу розвитку інфраструктури: розширюється готельний фонд, будуються нові залізні дороги, морські порти, аеропорти, що зв'язуються в єдину мережу найважливіших для туризму точок країни. Для залучення туристів починають свою роботу такі незвичайні транспортні засоби, як морське таксі в Стамбулі [22].

Уважне ставлення турецьких туроператорів до особливостей різних вікових груп очевидно при погляді на різноманітність спеціально розрахованих на людей третьої вікової групи турів, а також роботу спеціальних культурних центрів і реалізацію заходів для дітей [7].

У країні діє програма реставрації архітектурних пам'яток, особливістю якої, є уваги не тільки до мусульманських пам'ятників, але і християнським святиням. Турецька влада намагається популяризувати культурне надбання країни. В історичних місцях Туреччини знімаються документальні фільми, проводяться археологічні розкопки. Особливе місце займає сучасне мистецтво.

Відкриваються нові музеї: музей турецького кіно в Адані; музей-ресторан в Ерзурум; музей невинності Орхана Памука в Стамбулі.

З'являються і нові, не зовсім звичайні для країни пропозиції: програми, присвячені турецькому виноробству, або курси кулінарії [8].

Туреччина не зупиняється на досягнутих результатах, продовжуючи тримати курс на просування свого ринку туризму в усьому світі. Розширює пропозиції послуг в області культурного туризму з акцентом на сучасну культуру й об'єкти та райони. Що володіють високим, але ще не розкритим потенціалом.

1.3 Проблеми та перспективи розвитку культурно-пізнавального туризму у Турецькій Республіці

Не зважаючи на те, що влада веде активну програму щодо розвитку культурно-пізнавального туризму, Туреччина все одно стикається з проблемами, які заважають досягти поставлених цілей країни.

Сьогодні викликає складності у прогнозуванні сфери туризму. Існує нескінченна кількість ризиків та великий обсяг робіт під час організації культурного туризму. Незмінними є сперечання між прагненням влади зберегти історичні та культурні цінності країни і тенденцією витіснення культурного туризму купально-пляжними турами по системі все включено [45].

Найбільше від цього страждають ті регіони, які віддалені від морських узбережь, але володіють унікальними культурними ресурсами. Яскравим прикладом може слугувати Каппадокія, яка входить до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Туристський потенціал цього регіону не використовується в достатній мірі через відтік туристів в регіон Середземномор'я, причиною чого є дешевизна послуг в готелях [48].

Зниження доходу від туризму дуже вплинуло на поведінку турків до туристів. Вони стали більш нав'язливими, що почало відвертати клієнтів. Хоча й завжди вважали турецький народ гостинним.

Іншою проблемою виступає проблема міжетнічних конфліктів.

Це питання активно виникає вже безліч років в суспільно-політичному житті багатьох країн. У Туреччині особливе місце займає проблема набуття курдським народом національної незалежності, яка стала найбільшим невирішеним міжетнічним конфліктом на території країни. Саме через це виявлена загроза національній безпеці країни. У зв'язку з цим вивчення цієї проблеми необхідно для забезпечення регіональної безпеки, економічної та геополітичної стабільності країни [36].

У активний сезонний період виникає, так звана, транспортна проблема. Окрім, посиленого руху пасажирів, зростають товарні перевезення. Це питання підлягає вирішенню, але потрібно приділити йому більш уваги.

Головною проблемою у сфері туризму усього світу, у тому числі й Туреччини, на сьогодні є COVID-19 [5].

Туризм є одним із секторів, які найбільше постраждали від коронавірусу і майже зовсім перестали функціонувати. У період кризи бізнес, культурні, екскурсійні, оздоровчі й релігійні тури були повністю скасовані.

Діючі карантинні обмеження введенні з метою зниження захворюваності населення с мінімальними втратами від туристичної діяльності. Тому комендантська година не відноситься до курортних зон, на яких відпочивають іноземні туристи. Але для відвідування країни сьогодні потрібно наявність негативного тесту на COVID-19 [4].

З недоліків Туреччини у відгуках також найчастіше згадуються такі:

- нав'язливий сервіс;
- велика кількість бюджетних пакетних туристів, які іноді поведуться неадекватно.

Туреччина має значний потенціал для розвитку туризму завдяки мальовничим краєвидам, мінеральним водам, історичній та архітектурній спадщині та санаторно-лікувальним закладам. Саме тому необхідно розробити нові туристичні продукти та вдосконалити вже існуючі, враховуючи вимоги мінливого ринку туристичних послуг.

Слід зібрати інформацію про привабливі місця, туристичні об'єкти та постачальників послуг для розробки плану вдосконалення існуючих і створення нових туристичних продуктів.

Гарним плюсом для розвитку культурно-пізнавального туризму буде просування активної реклами культурної спадщини країни. Адже більша частина українських туристів не ознайомлена, чим відома Туреччина, окрім своїх курортів.

Висновки до Розділу 1

Головною метою культурно-пізнавального туризму є знайомство туриста з культурною спадщиною певного міста чи країни шляхом подорожей.

Збагачують свій культурний кругозір завдяки відвідуванням архітектурних пам'яток та музеїв. Окрім цього, туристи знайомляться з виставами у театрах, фольклорними концертами та операми. Приймають активну участь у семінарах, тренінгах та лекціях.

На туристичний імідж певного регіону активно впливає рівень культурного розвитку. Окрім, матеріальної та технічної бази, дуже важливі особливості культурної спадщини місцевості. Саме їх розвиток впливає на залучення більшої кількості туристів до регіону.

Завдяки даному виду туризму мандрівник пізнає культури та звички інших народів. Їх відмінність та особливість підштовхує людей на відвідування різних куточків світу. Під час такої подорожі відбувається духовне збагачення людини.

Туреччина займає первісне місце серед країн, у яких культурно-пізнавальний туризм є лідером.

Цьому сприяє дві основні причини. По-перше, країна має дуже великий культурний та історичний спадок. По-друге, турецька влада веде активну підтримку сфери туризму. Яка, в свою чергу, намагається поширити по всьому світу значущість про культурний спадок своєї країни.

Але, незважаючи на це, Туреччина все одно стикається з низкою проблемам. Серед них проблема міжетнічних конфліктів та витиснення культурно-пізнавального туризму дешевими пляжними турами. Однією з головних і глобальних проблем у 2021 році є відновлення туризму після коронавірусу.

Маючи значний потенціал, країна з кожним роком все міцніше закріплює своє лідируюче місце на туристичному ринку. Але, все одно потрібно ще більше докладати зусиль для розвитку та просування культурно-пізнавального туризму в країні.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ РИНКУ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ: ГЕОГРАФІЧНИЙ НАПРЯМ ТУРЕЧЧИНА

2.1 Вибір туристичних операторів

Туреччина входить до трійки загального списку країн, які туристи відвідують найбільше. Кожного року країна приймає 46% відпочиваючих від загального числа туристів усього світу. А серед опитаних українських туристів виявлено, що Туреччина для них є однією з найбільш відомих напрямків.

Кожного року турецькі готельєри відкривають ще більше й більше різноманітних готелів, які готові приймати ще більше туристів з кращим сервісом обслуговування, співпрацюючи з українськими туроператорами. С упевненістю можна сказати, що на даний час кожен туроператор має у своєму списку направлення до Туреччини, а воно у свою чергу має найбільшу популярність.

За останні декілька років країна прийняла на 50% більше українських туристів. У 2019 році, порівняно з 2018 роком, виявлено, що обсяг продажу туристичних компаній збільшилося на 52%. Така динаміка пояснювалась зростанням самого ринку. Так, наприклад, число відпочиваючих лише до Анталії зросло з 75 тис. до 100 тис. на рік [14].

Але, глобальний спалах корона вірусу у 2020 році поставив туристичну індустрію Туреччини під великий ризик, який викликав хвилі обмежень на поїздки й скасування бронювання. Та вже у 2021 році країна починає оговтуватися від всесвітньої пандемії та починає приймати туристів з усього світу, у тому числі й з України.

Туреччина одна з перших країн, яка починає відновлювати туристичні потоки, впроваджуючи велику систему знижок. Це дуже приваблює українських туристів, не зважаючи на досить жорсткі карантинні вимоги.

Проаналізувавши туристичний ринок України, можна виділити п'ять туристичних компаній, що попереду [7].

На сьогоднішній день, одним з найкращих туроператорів, що надають змогу відпочити у Туреччині, є «Anex Tour» (див. рис. 2.1).

Рис. 2.1 Логотип туроператора Anex Tour

Головний офіс компанії «Anex Tour» зареєстрований у місті Києві за адресою вул. Велика Васильківська 32. На туристичному ринку оператор знаходиться вже понад двадцять років та веде активну діяльність з організації відпочинку. Користувачі мають змогу зайти на сайт компанії та переглянути їх пропозиції в електронному вигляді. Anex Tour пропонує своїй аудиторії не лише гарячі путівки, а й бронювання на дальні дати. Організовує відпочинок по всьому світу, у тому числі й у Туреччині [39].

На другому місці розташувалася туристична компанія «Coral Travel». Логотип туристичної компанії зображено на рис. 2.2.

Рис. 2.2 Логотип туроператора Coral Travel

Працюючи більше ніж двадцять п'ять років, компанія дуже гарно зарекомендувала себе на українському туристичному ринку. Оператор пропонує виключно високоякісний продукт як на своєму сайті, так і у своїх офісах на території країни. В таких містах як Харків, Львів, Одеса, Запоріжжя та у столиці. Ведеться активна співпраця з кращими курортами та готелями у двадцяти восьми країнах світу. Але на цьому Coral Travel не зупиняється і з кожним роком відкриває нові напрями для подорожей [40].

Саме ці дві компанії обирають більшість туристів і залишаються задоволені своїми поїздками. Anex Tour і Coral Travel постійно борються за першість, а значить покращують якість своїх послуг і намагаються тримати максимально адекватні ціни.

Третє місце по турецькому напрямку займає «Pegas Touristik» (див. рис. 2.3).

Рис. 2.3 Логотип туроператора Pegas Touristik

Компанія активно веде свою діяльність на українському ринку вже понад п'ятнадцять років. Pegas Touristik ніколи не зраджує своїм принципам, тому завжди пропонує потенційним туристам лише якісний тур продукт. Оператор активно приймає відвідувачів у своїх офісах, які розташовані у таких містах як Львів, Одеса та Харків, а також на своєму власному сайті. Пропонує туристам безліч напрямків, серед яких Болгарія, Єгипет, Домінікана, Іспанія й, звісно, Туреччина [42].

Наступне місце у рейтингу займає туристичний оператор «Tez Tour». Його логотип можна переглянути на рис. 2.4.

Рис. 2.4 Логотип туроператора Tez Tour

Компанія вже понад двадцять років організовує поїздки до моря та океану туристам країн СНД та Східної Європи. Співпрацює з безліччю партнерами та авіаперевізниками. Компанія постійно проводить моніторинг туристичного ринку, тому надає своїм покупцям лише високоякісний тур продукт. На своєму сайті та в офісах на території України, пропонують тури більше, ніж за двадцять напрямлень [43].

До рейтингу кращих туристичних операторів України також потрапив й оператор «Join Up» (див. рис. 2.5).

Рис. 2.5 Логотип туроператора Join Up

Під час своєї роботи, понад тридцять років, компанія завоювала довіру мільйонів туристів. Має свої офіси майже у кожному великому місті України. Join Up є одним із партнерів телевізійного проекту «Орел і решка». Сьогодні туристичний оператор працює за сорок напрямлень по чотирьох континентах та островах Океанії, Карибського басейну. Усі готові пропозиції компанії ви зможете знайти на їх офіційному сайті [41].

Кожна з цих фірм за багато років праці вже зарекомендувала себе, як надійна багатопрофільна туристична фірма.

2.2 Характеристика асортименту тур продуктів обраних туроператорів

Перелічені компанії не даремно увійшли до п'ятірки лідируючих туристичних операторів на території України. Кожен оператор пропонує своїм покупцям великий вибір місця відпочинку за будь-яку ціну.

Можна виділити 3 основні принципи праці перелічених компаній:

- індивідуальний підхід до кожного потенційного клієнта;
- використання новітніх технологій для покращення створення якісного туристичного продукту за потребами кожного туриста;
- високоякісне обслуговування, швидка відповідь на заявки.

Завдяки своїм стратегіям туристичні оператори щодня виконують наступні задачі:

- збільшення потоку потенційних покупців та збільшення постійних клієнтів;
- розвиток співпраці з іншими туристичними компаніями, укладання договорів з закордонними готелями;
- покращення співпраці з авіакомпаніями;
- збереження свого місця на ринку конкуренції;
- цілорічний продаж своїх туристичних продуктів.

Окрім, культурно-пізнавальних турів, пропонуються путівки за такими напрямками:

- індивідуальні;
- сімейні тури;
- рекреаційні;
- купально-пляжні;
- весільні тури;
- тури до дитячих таборів за кордоном.

Туристичні оператори надають своїм клієнтам наступні послуги:

- менеджери компаній знаходяться цілодобово на зв'язку;

- спеціальні пропозиції та бонуси;
- безкоштовне доставлення ваучерів, квитків та інших документів;
- бронювання готелів;
- бронювання авіаквитків;
- страхування туристів під час усієї подорожі;
- організація ділових подорожей на території країни та її межами;
- швидке вирішення питань, які виникають під час відпочинку.

Anex Tour, Coral Travel, Pegas Touristik, Tez Tour та Join Up мають свої інтернет-сайти. На них вони висвітлюють усю актуальну інформацію щодо турів, цінові діапазони. Можна перевірити наявність вільних місць до певного туру та готелю. Також на сайті є актуальні інформація для інших туристичних агентів.

Завдяки їх сайтам, було проаналізовано пропоновані тури до Туреччини кожного з обраних туроператорів та занесено до таблиці (див. додаток А). В ній зображено 10 найпопулярніших центрів туризму, наведена початкова вартість туру за дві особи та тривалість (кількість ночей) перебування.

До вартості туру операторів входять:

- розміщення у готелі (5*, 4* або 3*);
- авіа переліт (економ-клас, комфорт або бізнес-клас);
- харчування (Ultra All Inclusive, All Inclusive або Bed&Breakfast);
- екскурсії, пропоновані готелем.

Ціна туру на двох осіб залежить від вартості авіа перельоту, обраної категорії готелю, типу харчування, днів перебування та додаткових послуг, наприклад, екскурсій, що пропонує готель. Найчастіше українські туристи обирають 5-ти або 4-р'юхзіркові готелі з Ultra All Inclusive та терміном перебування 6 днів 7 ночей.

2.3 Порівняльний аналіз пропозицій туроператорів

Завдяки отриманій інформації, ми можемо зробити порівняльну характеристику асортименту туристичних послуг. Аналіз відобразимо завдяки діаграмам.

– Перший показник – центри туризму (рис. 2.6).

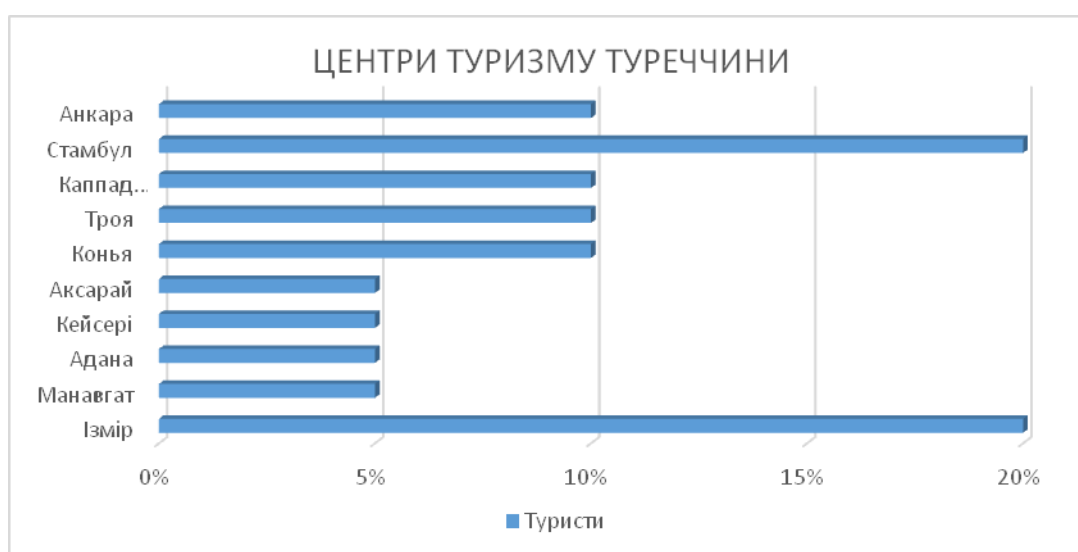

Рис. 2.6 Центри туризму Туреччини

Проаналізувавши дані, наданні нам туроператором, та зробивши діаграму, ми побачили, які центри туризму Туреччини туристи обирають найчастіше. Серед них: Анкара, Стамбул, Ізмір, Троя, Каппадокія, Конья, Аксарай, Кейсері, Адана, Манавгат. Але більший відсоток подорожуючих купують тури до Анкари, Стамбулу, Каппадокії, Трої та Ізміру.

Це пов'язано з тим, що туристів найбільш приваблює різноплановість країни. З одного боку тебе чекають унікальні історичні пам'ятки, а з іншого – ти маєш змогу доторкнутися до природних красот. Пам'ятки Туреччини мають пряме співвідношення з чудесами світу.

Туреччину щорічно відвідують понад 35 мільйонів людей з усього світу. Серед них багато тих, хто захоплюється багатю історією, красивою природою і гостинністю турецького народу.

– Другий показник – цінова політика (рис. 2.7).

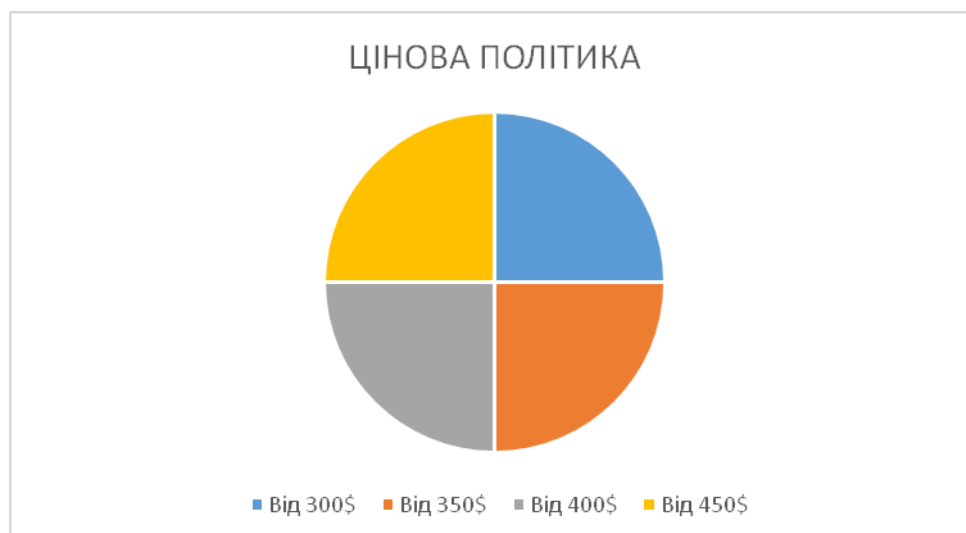

Рис. 2.7 Цінова політика

Діаграма цінової політики показує, що ціни можуть починатися, як від 300\$, так і від 450\$ за особу. Тому кожен тип населення може підібрати собі відповідний тур.

– Третій показник – категорія готелів (рис. 2.8).

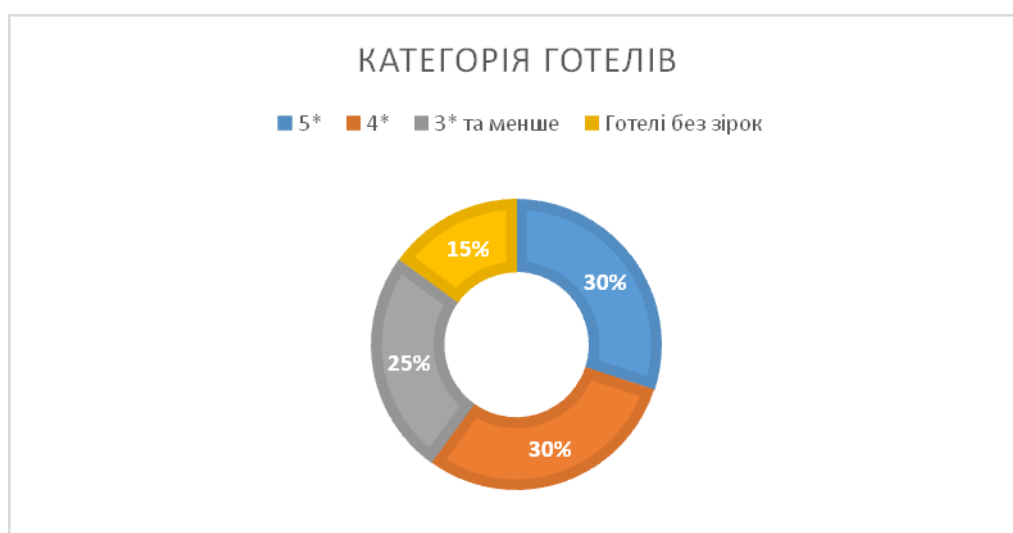

Рис. 2.8 Категорія готелів

Кожен турист може підібрати готель для своєї можливої ціни. У Туреччині більшість готелів мають 5* та 4*, але й присутні готелі з трьома зірками та й готелі зовсім без зірок. Обрані мною туроператори, найчастіше у своїх турах пропонують туристам відпочинок у 5* та 4* готелях, відповідно ці готелі пропонують систему «все включено». Разом з цим, до вартості входить насичена культурно-пізнавальна програма з відвідуванням пам'яток країни.

– Четвертий показник – тривалість туру (рис. 2.9).

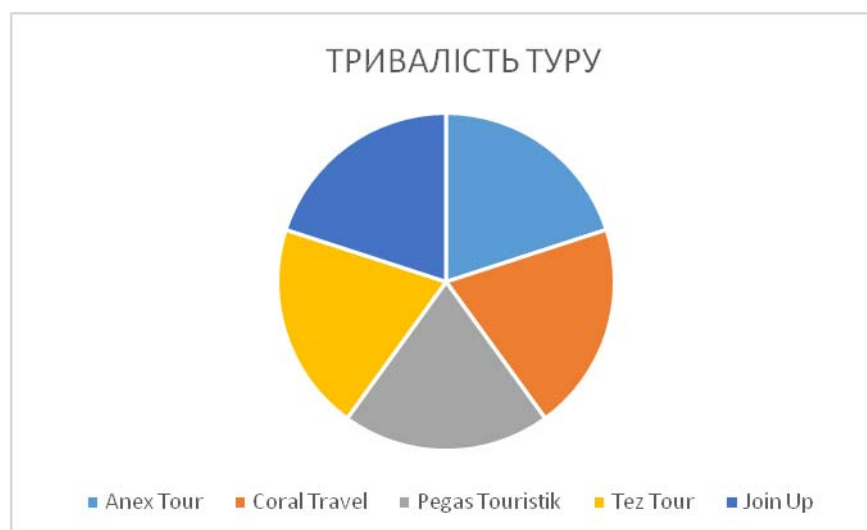

Рис. 2.9 Тривалість туру

Тур може тривати від 3 до 10 днів, в середньому туристи обирають 5-7 днів. Дані туристичні оператори в цілому надають однакову кількість днів на тур для туристів за їх бажанням. Кожна фірма враховує вподобання клієнтів та розробляє оптимальний варіант для кожного туриста.

– П'ятий показник – спосіб пересування (рис. 2.10).

Рис. 2.10 Спосіб пересування

У турах даних туроператорів переважає використання літаків, тому що вони швидші та комфортніші.

– Останній показник – тип харчування (рис. 2.11).

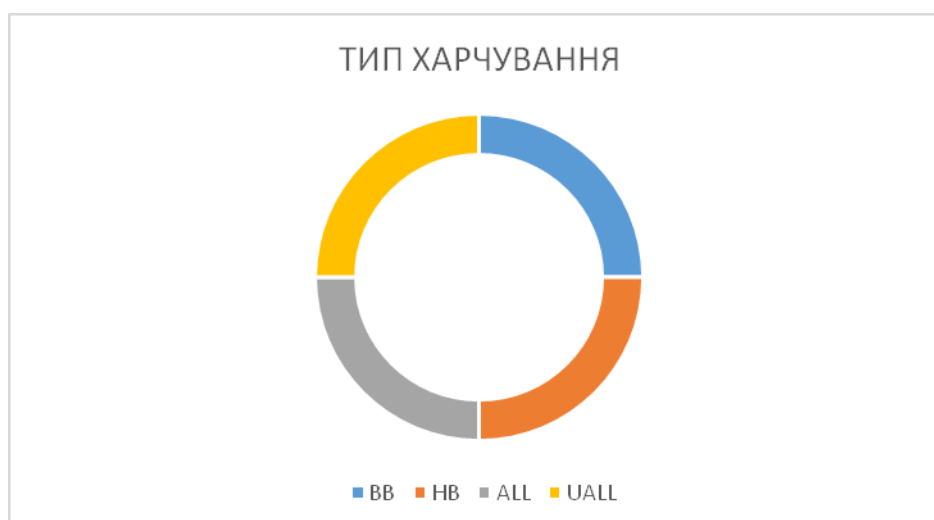

Рис. 2.11 Тип харчування

Аналізуючи типи харчування можна відзначити, що туроператори більш за все пропонують туристам наступні системи. «ВВ» – тільки сніданок та безкоштовні напої, «НВ» – сніданок та вечерю, безкоштовні напої на сніданок, «All» – система все включено та «UALL» – ультра все включено. Туристи найчастіше обирають готелі з системою ALL.

Висновки до Розділу 2

Майже кожен туристичний оператор працює за напрямком Туреччина. Це через те, що країна входить до списку найбільш відвідуваних країн світу українцями.

У 2019 році ТОП туристичних операторів України очолили наступні компанії:

- Anex Tour;
- Coral Travel;
- Pegas Touristik;
- Tez Tour;
- Join Up.

Обираючи місто для відпочинку у Туреччині, дані оператори радять Анкару, Стамбул, Каппадокію, Ізмір та Трою. В кожному місті можна обрати категорію готелю. Найчастіше обирають 5-зіркові та 4-зіркові готелі, де все включено.

Серед типів харчування туристи виділяють:

- «ВВ» – сніданок та напої;
- напівпансіон – сніданок й вечеря;
- все включено;
- ультра все включено.

До країни призначення українські туристи добираються авіатранспортом.

Особливу увагу туристичні оператори приділяють до особливостей різних груп населення за віком.

Таким чином, Туреччина залишиться лідером серед країн, які українські туристи обирають для відпочинку.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРУ ДО СТАМБУЛУ

3.1 Актуальність створення нового туристичного продукту та його ідея

Туристичний бізнес для Туреччини відіграє важливу роль у сфері економіки. Від нього напряму залежить рівень життя населення країни, саме тому ведеться активна підтримка туризму на державному рівні.

У 2019 році Туреччину відвідали понад 440 тис. українських туристів, про це повідомляє Державна прикордонна служба України.

На другому місці, після купально-пляжного туризму, українці відвідують країну з ціллю пізнати історію та культуру Туреччини. Культурні пам'ятки країни настільки унікальні, що їх можна назвати своєрідним вікном у минуле, в якому дуже гарно просліджуються історичні століття.

На сьогодні готельна справа у Туреччини дуже розвинена і конкурентна. Але, не зважаючи на це, с кожним роком кількість приймаючих готелів зростає, що веде за собою зростання прибутковості у сфері туризму. Відкриття нових готелів веде за собою й розвиток іншої інфраструктури. Так, наприклад, з'являються нові учбові заклади, які готують кваліфікований персонал. Курортні зони стають більш доступні, відкриваються нові аеропорти, активно і своєчасно ремонтуються дороги.

Станом на 2021 на території країни налічується понад 12 000 готелів, функціонують 23 міжнародні аеропорти. На узбережжі Чорного моря Туреччина має 4 ключових та 2 другорядні порти. Найбільше всього серед портів, які відвідують туристи, є курортні міста Бодрум, Фетхіє, Кемер, Кушадаси.

Досить важливим є іноземні інвестиції, які активно підтримують економіку країни. Постійні інвестиції розпочалися з 2006 року. Саме тоді

з'явився дозвіл на самостійну купівлю та будівництво нерухомості на території Туреччини іноземними фірмами та громадянами.

З кожним роком все більше й більше реалізуються нові проекти по реконструкції готелів на підвищення їх категорії. Для приваблення більшої кількості туристів готелі зводять додаткові споруди, відкриваються тенісні корти та поля для гольфу та розробляють нові цікаві екскурсії.

Вже дуже багато років турецька кіноіндустрія є дуже популярною по всьому світу. Після перегляду турецького фільму чи серіалу ніхто не залишиться байдужим до східної культури, таємничості сюжету та неймовірної краси турецьких пейзажів. Фаворитом серед міст знімання кіноплівок виступає місто Стамбул. Життя у цьому місці найбільш всього схоже на реальний захопливий серіал, саме тому зовсім не потрібно конструювати знімальні павільйони та штучні декорації. А знімальний процес проходить серед жвавих вулиць, де не зупиняють звичне життя. Інколи турист може наштовхнутися на удачу і стати частиною зйомок.

Екскурсійний кінотур з відпочинком до Туреччини розрахований на людей віком від 18 до 35 років, тобто на молодіжний вік. Цей цільовий сегмент має більше часу для перегляду серіалів та знайомство з турецькою кіноіндустрією. Також, більша увага сконцентрована на них, тому що більшість часу даного туру буде проводитися дуже активно, з постійними прогулянками та в дорозі. А люди старшого віку переважно обирають більш спокійний відпочинок.

У 2021 році для в'їзду українським туристам до Туреччини не потрібна віза, але потрібен ПЦР-тест на COVID-19.

Актуальність створення даного продукту було виявлено завдяки анкетуванню. Воно було проведено серед українських туристів, що подорожують до Туреччини, віком від 18 до 55 років. Вони, в свою чергу, є постійними клієнтами туристичної фірми «Sea Travel». Компанія знаходиться у місті Сватове, Луганської області. З дозволу адміністрації було опитано 25 респондентів.

АНКЕТА

Шановний респондент! Просимо вас відповісти на декілька запитань у нашій анкеті. Уважно передивіться питання та запропоновані відповіді до них. Оберіть правильну відповідь. Анонімність гарантується.

1. Ваша стать:

А. чоловіча

В. жіноча

2. Ваш вік:

А. від 18 до 24 років

В. від 25 до 35 років

С. від 36 до 45 років

D. від 46 до 55 років

Е. більше ніж 55 років

3. Ваш рід діяльності (оберіть з запропонованих або вкажіть свій варіант):

А. приватний підприємець

В. робочий, майстер

С. тимчасово безробітний

D. студент

Е. пенсіонер

F. ваш варіант відповіді:

4. Сімейний стан:

А. неодружений / незаміжня

В. у шлюбі

5. Чи маєте ви дітей:

A. так

B. ні

6. Скільки разів на рік Ви виїжджаєте за кордон з туристичною метою?

A. 1 раз

B. 2-3 рази

C. 4-5 разів

D. понад 5 разів

7. Який вид туризму Вас приваблює в Туреччині? (можливо декілька варіантів відповіді)?

A. рекреаційний (пляжний) туризм

B. культурно-пізнавальний (відвідування екскурсій та знайомство з різними історичними та культурними пам'ятками) туризм

C. спортивний (водний туризм, зимовий спорт, гольф) туризм

D. релігійний туризм

E. діловий туризм

8. Якому виду туризму Ви надасте перевагу у наступній подорожі в Туреччину?

A. рекреаційний (пляжний) туризм

B. культурно-пізнавальний (відвідування екскурсій та знайомство з різними історичними та культурними пам'ятками) туризм

C. спортивний (водний туризм, зимовий спорт, гольф) туризм

D. релігійний туризм

E. діловий туризм

9. Якій категорії готелю Ви надасте перевагу?

A. 2*

B. 3*

C. 4*

D. 5*

10. Що вам найбільше сподобалося під час подорожі до Туреччини?

11. Що вам не сподобалося під час подорожі?

12. Ви знайомі з турецькою кіноіндустрією?

A. так

B. ні

13. Вам подобається відвідувати екскурсії?

A. так

B. ні

14. Вас зацікавить екскурсійний кінотур до Стамбула?

A. так

B. ні

16. Яку вартість туристичної поїздки до Туреччини Ви можете собі дозволити? (1 особа/ 1 тиждень).

A. не більше 300\$

B. 300-500\$

C. 500-700\$

D. більше 1000\$

Дякуємо за співпрацю!

Проаналізувавши відповіді на подані запитання, ми виявили, що більшість українських туристів відвідували Туреччину з метою пляжного туризму. Але цей відсоток туристів також хотів би знову повернутися до

країни під час культурно-пізнавального туру. Відвідати кіноекскурсії хотіли б туристи віком від 18 до 35 років.

Просування нового продукту на туристичний ринок буде відбуватися завдяки:

- знайомству постійних клієнтів з новим тур продуктом;
- розповсюдження завдяки засобам масової інформації. А саме завдяки туристичним журналам та інтернет-ресурсам;
- друкування детальної інформації про тур у каталогах туристичної фірми;
- розсилання електронною поштою усієї актуальної інформації.

3.2 Технологічна карта туру та його калькуляція

Назва туру – Екскурсійний кінотур з відпочинком до Стамбула.

Вид маршруту – радіальний.

Протяжність маршруту (км) – 100 км.

Тривалість подорожі (діб) – 7днів/ 6 ночей.

Кількість туристичних груп – 6 груп.

Кількість туристів у групі – 15 людей.

Всього туристів на маршруті – 90 туриста.

Всього людино-днів обслуговування – 630 людино-днів.

Графік завантаження представлений у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Графік завантаження

Місяць	Кількість туристів в місяць	Графік заїздів туристичних груп за місяцями	Кількість груп в місяць
Червень	30	01-10 червня, 15-25 червня	2
Липень	30	01-10 липня,	2

		15-25 липня	
Серпень	30	01-10 серпня, 15-25 серпня	2

Карта маршруту екскурсійного кінотуру з відпочинком до Стамбула зображена на рисунку 3.1.

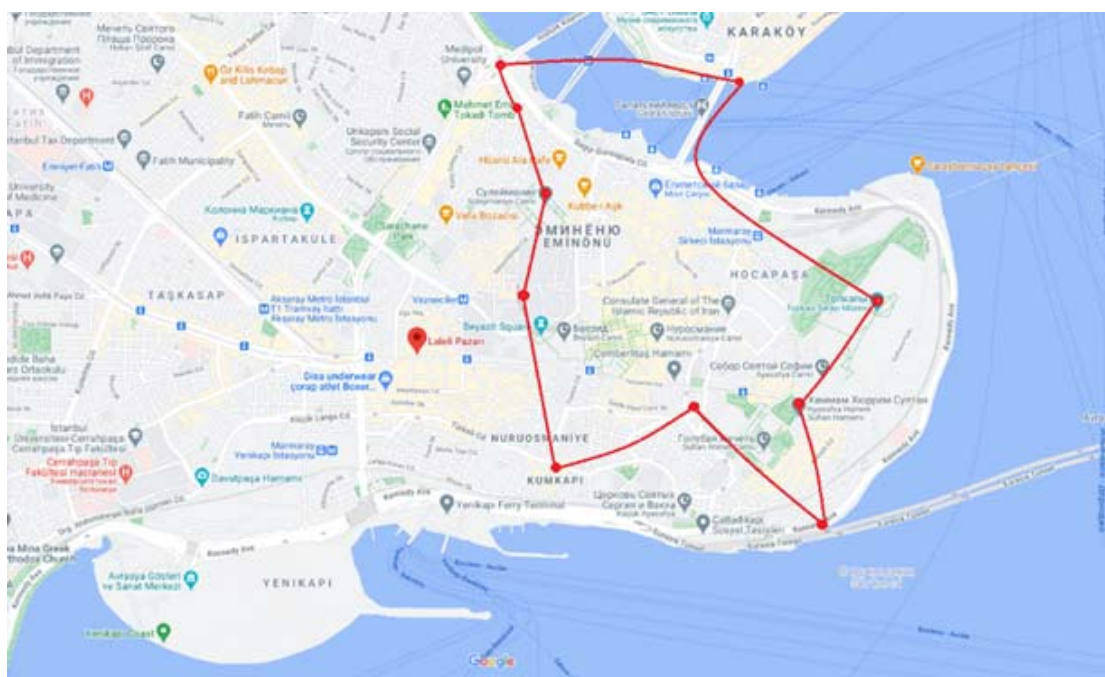

Рис. 3.1 Карта маршруту екскурсійного кінотуру з відпочинком до Стамбула

Під час розробки нового туристичного продукту була проведена його калькуляція (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Калькуляція туру

№	Начислення на тур прямих та перемінних витрат	Вартість
1	Проживання за 1 добу в готелі (в середньому)	1500 грн
	Кількість днів/ ночей (в середньому): 7 днів/ 6 ночей	10 500 грн

2	Переліт у обидва боки	4000 грн
3	Перевезення по маршруту	600 грн (9000/15)
4	Екскурсії	350 грн

Продовження таблиці. 3.2

5	Вартість страховки	50 грн
6	Витрати на супроводжуючого	108 грн
7	Витрати на розваги	3000 грн
	Собівартість туру	18 608 грн
	Послуги фірми	2000 грн
	НДС з послуг фірми	300 грн
	Ціна туру	20 908 грн

Калькуляція витрат на турпакет представлено у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Калькуляція витрат на турпакет

№	Стаття витрат	1 особа з 15	15 осіб	7-8 осіб з 15
1	Проживання	10 500	157 500	84 000
2	Перевезення по маршруту	9 000	9 000	9 000
3	Екскурсії	350	350	350
4	Страховка	50	850	425
5	Витрати на усі розваги	45 000	45 000	45 000
6	Витрати на керівника	108	108	108

$Z_{\text{пос}} = 9\,458$ грн на 15 осіб, $Z_{\text{од. пер}} = 13\,550$ грн на одну особу.

$Q_6 = Z_{\text{пос}} / (Ц - Z_{\text{од. пер}}) =$ кількість турів.

$Q_6 = 9\,458 / (20\,908 - 13\,550) = 2$ тури.

Витрати фірми можна побачити у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Витрати фірми

№	Стаття витрат	Сума, грн
1	Пов'язані з організацією туру (собівартість)	18 608

Продовження таблиці. 3.4

2	Дохід, в тому числі дві точки	2 000
3	Фонд оплати праці, в тому числі 35%	750
4	НДС 18%	420
5	Начислення на ЗП, 37,2%	703,4
6	Накладні витрати, 16%	405,8
7	Послуги банку, 0,5%	9,1
8	Прибуток	170,3
9	Податок на прибуток, 25%	71,67
	ВСЬОГО	23 138,27

Прогнозований баланс на сезон (3 місяці, 3 групи по 15 осіб) представлено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Прогнозований баланс на сезон

Прихід	Сума, грн	Розхід	Сума, грн
Собівартість	1 674 720	Витрати на організацію туру	1 674 720
		НДС, 18%	70
		Фонд оплати праці, 35%	81,1
		Начислення на ЗП, 37,2%	99 825
		Накладні	51 358

		витрати, 16%	
		Послуги банку, 0,5%	1591,2
		ВСЬОГО	1 827 645,3

Чистий прибуток: 152 925,3 грн.

Пакет послуг туру включає в себе різноманіття пропозицій, які об'єднані між собою одною ціною. Цінність пропозиції залежить від її різноманітності. Тобто, чим вона різноманітніша, тим вище її цінність.

Для адаптації нового туристичного продукту під зміну туристичного ринку може бути змінена його ціна. Для цього буде зроблений вибір іншого готелю, змінення екскурсій та, включених до туру, розваг. Також на зміну вартості можна вплинути шляхом зміни рекламної компанії.

Отже, даний тур – маршрутно-транспортний, оскільки включає екскурсійну програму. Для досягнення країни перебування використовується авіатранспорт, а між пунктами екскурсій – автотранспорт.

3.3 Програма нового туру і коротка характеристика об'єктів показу

Розпорядок першого дня розглянемо у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

День 1

Час	Розпорядок дня
21:30	Виліт з аеропорту Бориспіль до міста Стамбул рейсом авіакомпанії Turkish Airlines №ТК 460, тип літака Boeing 787-900.
23:35	Прибуття в Новий аеропорт Стамбула. Зустріч з гідом-супроводжувачем та трансфер до готелю.
01:00	Розміщення у готелі Skalion Hotel & Spa 4*.

План другого дня показано у таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

День 2

Час	Розпорядок дня
8:00 – 10:00	Сніданок в ресторані готелю.

Продовження таблиці 3.7

	Вільний день.
19:00 – 21:00	Вечеря в ресторані готелю.

Розподіл часу третього дня представлено у таблиці 3.8.

Таблиця 3.8

День 3

Час	Розпорядок дня
8:00	Сніданок в ресторані готелю.
9:00	Відвідування палацу «Топкапи».
11:00	Переїзд до наступної локації.
12:00	Вільний час. Обід.
13:00	Відвідування мечеті «Сулейманіє».
15:00	Відвідування палацу «Ібрагіма-паші».
17:00	Відвідування «Лазні Хюррем султан».
18:30	Повернення до готелю.
19:00	Вечеря у ресторані готелю, вільний час.

Які екскурсії заплановано на четвертий день туру показано у таблиці 3.9.

Таблиця 3.9

День 4

Час	Розпорядок дня
-----	----------------

8:00	Сніданок в ресторані готелю.
9:00	Виїзд на екскурсію.
9:30	Прогулянка біля мосту Султана Мехмеда Фатіха та Стамбульського університету.
12:00	Вільний час, обід
14:00	Відвідування районів Фенером і Балата.

Продовження таблиці 3.9

16:00	Відвідування морського причалу в Тузлі.
18:00	Повернення до готелю.
19:00	Вечеря у ресторані готелю, вільний час.

Розглянемо розпорядок наступного дня у таблиці 3.10.

Таблиця 3.10

День 5

Час	Розпорядок дня
8:00	Сніданок в ресторані готелю.
9:00	Відвідування району Нішанташі.
12:00	Вільний час, обід.
14:00	Прогулянка по району Ортакей та відвідування мечеті Бууук Месідіє Саміі.
18:00	Повернення до готелю.
19:00	Вечеря у ресторані готелю, вільний час.

Шостий день подано у таблиці 3.11.

Таблиця 3.11

День 6

Час	Розпорядок дня
8:00 – 10:00	Сніданок в ресторані готелю.

	Вільний день.
19:00 – 21:00	Вечеря в ресторані готелю.

Сьомий день – це останній день екскурсійного кінотуру з відпочинком до Стамбула (див. таблицю 3.12).

Таблиця 3.12

День 7

Час	Розпорядок дня
8:00 – 10:00	Сніданок в ресторані готелю.
	Вільний час.
16:00	Трансфер до аеропорту.
18:20	Виліт до Києва рейсом авіакомпанії Turkish Airlines № ТК 459, тип літака Boeing 787-900.
20:10	Прибуття до Бориспюлю.

У вартість туру входить:

- переліт рейсом авіакомпанії Turkish Airlines Київ – Стамбул – Київ;
- трансфери – за програмою;
- екскурсії з російськомовними гідями;
- супровід по маршруту в Стамбулі професійним гідом-перекладачем;
- проживання у готелі Skalion Hotel & Spa 4* (7 днів, 6 ночей);
- медична страховка.

До пакету послуг даного туру входить:

- переліт рейсом авіакомпанії Turkish Airlines Київ – Стамбул – Київ;
- трансфери. Поїздки будуть відбуватися автотранспортом. Для цього був обраний автобус марки Мерседес, який розрахований на 17 посадочних місць. Цей автобус має широкі вікна, систему вентиляції та кондиціонер. Саме тому найкраще підходить до туристичних подорожей країною;

– екскурсії з російськомовним гідом під час усієї туристичної подорожі.

Екскурсійну програму туру представлено у таблиці 3.13.

Таблиця 3.13

Екскурсійна програма кінотуру до Стамбула

Дні	Об'єкти відвідування	Тривалість, год
1 День	–	–
2 День	–	–
3 День	Палац «Топкапи» Мечеть «Сулейманіє» Палац «Ібрагіма-паші» «Лазні Хюррем султан»	2 год 1 год 1 год 1 год
4 День	Прогулянка біля мосту Султана Мехмеда Фатіха та Стамбульського університету Райони Фенером І Балата Морський причал в Тузлі	2,5 год 1 год 1 год
5 День	Район Нішанташі Район Ортакей та відвідування мечеті Виуук Месидіє Саміі	2 год 3 год
6 День	–	–
7 День	–	–

Супровід за маршрутом відбувається професійним гідом-перекладачем та російськомовним екскурсоводом.

Інформаційний лист

до туристичної подорожі

«Екскурсійний кіно-тур до Стамбула»

1. У програму туру включено авіапереліт з Києва до Стамбулу та назад, трансфери до готелю та аеропорту, всі екскурсії по місцям турецької кіноіндустрії. Тур має культурно-пізнавальний характер.

2. Даний тур є радіальним. Розміщення відбувається у готелі Skalion Hotel & Spa 4* з включеними сніданками та вечерею. З якого майже кожного дня є виїзні екскурсії. Загальна тривалість туру – 7 днів.

3. Під час даного туру ви відвідаєте такі туристичні об'єкти, як палац «Топкапи», мечеть «Сулейманіє», палац Ібрагіма-паші. А також «Лазні Хюррем султан», мечеть Vuuyuk Mecidiye Саміі та райони Фенером І Балата, Нішанташі, Ортакей. Відбудуться прогулянки біля мосту Султана Мехмеда Фатіха та Стамбульського університету.

4. У вартість туру не включені супутні витрати, котрі виникають під час екскурсій.

5. Під час туристичної подорожі до Стамбулу до послуг туристів доступні кафе, бари, місцеві кінотеатри, ресторани, відпочинок на пляжі та додаткові послуги готелю, тощо.

До аеропорту прибути за дві години до рейсу. Рейс авіакомпанії Turkish Airlines №ТК 460 Київ – Стамбул відправляється о 21:30.

При собі мати паспорт громадянина України для виїзду за кордон, авіаквиток, ваучер та страховий медичний поліс. Обов'язково мати при собі негативний результат ПЦР-тесту на COVID-19. Тест має бути зроблений не більше, ніж за 72 години до перетину кордону.

Усі необхідні документи туру ви отримаєте у свого менеджера за два дні до вильоту.

Вартість туру складає: 840€.

Бажаємо приємного відпочинку!

Характеристика об'єктів показу:

Палац «Топкапи».

Саме тут проходили знімання серіалу «Величне століття (Роксолана)». С XVI по XIX століття даний палац виступав як резиденція султанів. На величезній території знаходяться сади, гарем, собор. Також пекарня та збройний арсенал. Знаходиться він на протоці Босфор. На сьогодні палац Топкапи є одним з найбагатших музеїв світу.

Мечеть «Сулейманіє».

Наказ про будівництво цієї мечеті віддав сам Сулейман під час свого правління і по праву вважається найграндіознішою у Стамбулі. Чотири високих мінаретів є символом того, що Султан був четвертим падишахом Стамбулу, а десять балконів – його місце у династії Османів. На території знаходиться бібліотека, бані, ісламська школа та обсерваторія. Також на подвір'ї можна відвідати кладовище. Саме на якому знаходяться мавзолеї Сулеймана та його дружини Роксолани.

Палац Ібрагіма-паші.

На території палацу у 16 столітті відбулося весілля Ібрагіма-паші та Хатідже-султан. Сьогодні це місце має статус музею турецького та ісламського мистецтва. Крім килимів, кераміки та каліграфії, у залах музею можна побачити копії султанських наказів та його власних віршів.

Лазні Хюррем султан.

Хамам був побудований за спеціальним наказом султана Сулеймана для своєї дружини Роксолани. Цей об'єкт й досі викликає великий інтерес туристів, адже він є одним із найбільших та досі дійсних хамамів.

Міст Султана Мехмеда Фатіха.

Підвісний міст, що з'єднує Європу та Азію. Місце де проходило знімання безліч кадрів серіалу «Чорне кохання». Сьогодні міст має велику популярність серед туристів, що приїжджають до Стамбула.

Стамбульський університет.

Стамбульський університет ми також бачимо майже в кожній серії у «Чорному коханні». В декількох кроків від корпусу знаходиться кав'ярня Otantik, де на одному зі столиків красується напис, який залишила головна героїня на згадку про своє кохання.

Райони Фенером І Балата.

Дуже живописне місце з різнокольоровими будиночками та вузькими вулицями. Тут можна знайти багато історичних та культурних пам'яток. Ми вже бачили цю місцевість завдяки серіалу «Гірке життя».

Морський причал в Тузлі.

Невеликий район Тузлі приваблює туристів безліччю магазинів для шопінгу. А також красивими парками з фонтанами, луна парком і, звісно ж, стоянкою для яхт. Саме тут, уздовж причалу, виходили на прогулянку головні герої серіалу «Приплив».

Район Нішанташі.

Відчути себе у Франції можна в маленькому районі Стамбулу Нішанташі. Європейські бутики, вулички, архітектура, а також випічка – усе це нагадує країну кохання. Саме тут проходили зйомки кінострічки «Кохання напрокат».

Район Ортакей та мечеть Buuyuk Mecidiye Camii.

Ця локація знайома усім прихильникам турецької кіноіндустрії. Саме тут знімалися заставки для безлічі фільмів та серіалів. Дуже відоме місце для проведення весільних зйомок. Також в цьому районі знаходиться мечеть Buuyuk Mecidiye Camii, яка розташована на березі Босфору.

Висновки до Розділу 3

За статистикою Державної прикордонної служби України, у 2019 році понад 440 тис. українських туристів відвідали Турецьку Республіку.

На другому місці серед видів туризму, які обирають туристи з України, є культурно-пізнавальний.

Для приваблення ще більшої кількості туристів реалізуються нові проекти по реконструкції готелів та підвищення їх категорії. При готелях зводять додаткові споруди. А туристичні оператори впроваджують нові туристичні продукти.

Турецька кіноіндустрія у розпалі своєї популярності вже багато років. Тому створення екскурсійного кінотуру з України до Стамбулу є дуже актуальним та перспективним.

У 2021 році Туреччина не вимагає відкритої візи для в'їзду туристам з України. Але потрібен негативний ПЦР-тест на COVID-19, який має бути зроблений не більше, ніж за 72 години до рейсу.

Екскурсійний кінотур з відпочинком до Туреччини розроблений для туристів віком від 18 до 35 років.

У програму туру включено авіапереліт з Києва до Стамбула, а також назад, всі необхідні трансфери та готові екскурсії. Тур триватиме 7 днів/ 6 ночей. Під час даного туру сплановано відвідування туристичних об'єктів, які були частиною зйомок турецької кіноіндустрії. А саме простежувалися у серіалах Величне століття, Чорне кохання, Приплив та інші.

Під час проведення розрахунків туру виявлена його ціна – 840€.

ВИСНОВКИ

Охарактеризувавши культурно-пізнавальний туризм в Туреччині, ми з'ясували його мету. Вона полягає в тому, що б завдяки подорожі познайомити туристів з культурними цінностями іншої країни. Це гарний спосіб розширити культурний кругозір та збільшити свої знання.

Культурно-пізнавальна діяльність туриста відбувається завдяки відвідуванням історичних пам'яток та музеїв. Беруть участь у лекціях або тренінгах. Також туристи знайомляться з культурою іншої країни завдяки виставам у театрах, фестивалям та концертам.

На збільшення туристичного потоку впливає саме розвиток культурної спадщини місцевості.

Перше місце, серед лідерів країн, у яких культурно-пізнавальний туризм є провідним, займає Турецька Республіка.

На це сприяє декілька причин. Перша з них – це багатий історичний спадок країни. Другою причиною активного розвитку культурно-пізнавального туризму в країні є її активна підтримка турецькою владою. Вона постійно проводить реставрацію архітектурних пам'яток.

Але, незважаючи на активну підтримку влади, країна все одно стикається з проблемами, які гальмують розвиток культурно-пізнавального туризму. Серед них проблеми міжетнічних конфліктів та всесвітня проблема відновлення туризму під час пандемії.

Та Туреччина не зупиняється на досягнутих висотах. З кожним роком встановлює перед собою нові завдання для підвищення свого рівня на туристичному ринку.

Проаналізувавши розвиток ринку виїзного туризму України за напрямком Туреччина, ми побачили, що Турецька Республіка є одним з найулюбленіших напрямків для українців. Саме через це, в асортименті майже кожної тур фірми є цей напрям.

До п'ятірки лідерів серед туристичних операторів увійшли Anex Tour, Coral Travel, Pegas Touristik, Tez Tour та Join Up.

Найчастіше саме цим туристичним операторам українські туристи довіряють свій відпочинок. Серед міст, котрі радять туристичні оператори, є Стамбул, Каппадокія та Анкара. Також виділяють історичні міста Ізмір та Троя. Кожне з цих міст приймає туристів у 5-ти, 4-р'юх та 3-зіркових готелях. Також в готелях присутня система все включено. За типом харчування туристи найчастіше обирають «ВВ», «НВ», «All» та «UALL». Найзручніший транспорт для досягнення країни є авіатранспорт.

Під час написання даної роботи було розроблено унікальний тур культурно-пізнавального туризму до Турецької Республіки.

Для перетину кордону у 2021 році українським туристам не потрібна віза. Але потрібно мати негативний ПЦР-тест на COVID-19 або паспорт вакцинації.

Темою даного туру обрано турецьку кіноіндустрію. Найбільше місць для зйомок серіалів знаходяться у місті Стамбул. Саме тому екскурсійна програма сконцентрована на цьому місті.

Екскурсійний кінотур з відпочинком до Туреччини сконцентрований на молодіжному віці. А саме для туристів віком від 18 до 35 років.

Розглянувши усі витрати, ми встановили вартість туру – 840€.

До неї входять:

- авіапереліт у обидва боки;
- трансфери по місту Стамбул;
- екскурсії по об'єктам знімання турецьких фільмів.

Тур розрахований на 7 днів. Під час даного туру сплановано відвідування таких туристичних об'єктів, як палац «Топкапи», мечеть «Сулейманіє», палац Ібрагіма-паші. Також до складу екскурсій включено ознайомлення з лазнями Хюррем султан та мечеттю Buuyuk Mecidiye Camii. Вразять своєю красою райони Фенером I Балата, Нішанташі та Ортакей.

Туристи матимуть змогу прогулятися біля мосту Султана Мехмеда Фатіха та Стамбульського університету.

Сьогодні жодна туристична фірма не пропонує готові екскурсійні кінотури з України до Стамбула. Тому це зовсім новий туристичний продукт, якого ще немає на конкурентному ринку.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. История туризма: Уч. пособие. Харьков: ХНАГХ, 2005. 312 с.
- 2.Адміністрація Державної прикордонної служби України. URL: <https://dpsu.gov.ua>. (дата звернення 15. 04. 2021).
- 3.Бакурова А. В., Діденко А. В. Основні проблеми туристичної галузі. Проблеми формування нової економіки XXI століття: матеріали I міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Львів, 2011. С. 89-94.
- 4.Барна М. Ю., Табака Н. М. Діяльність туристичної галузі у пандемійний та постпандемійний період. Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 18-19 червня 2020 р.). Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2020. 372 с. С. 173-174.
- 5.Бондар С. В. Вплив пандемії COVID-19 на туризм та галузь авіаперевезень в Україні як однієї із складових турпродукту. Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи: матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 28-29 квітня 2021 р.). Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 421 с. С.24-25.
- 6.Бондаренко Ю. Г. Відмінності між категоріями туризм і рекреація та вплив глобалізаційних процесів на їх розвиток. Сучасні тенденції розвитку світової економіки: збірник матеріалів X міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 18 травня 2018). Харків: ХНАДУ, 2018. 308 с. С.282-283.
- 7.Всесвітня асоціація туристичних агентств. URL: <http://wata.net>. (дата звернення 10. 03. 2021).
- 8.Всесвітня туристична організація. URL: <http://unwto.org>. (дата звернення 10. 03. 2021).

- 9.Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
- 10.Герасименко В. Г., Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г., Давиденко І. В., Павлоцький В. Я. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія. Одеса: Астропринт, 2013. 303 с.
- 11.Горський С. В. Етапи формування туристичного продукту. Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки. 2015. Вип. 21. С. 86-92.
- 12.Даниленко-Кульчицька В. А. Вплив пандемії COVID-19 на туристичний ринок світу та України. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 58-1. С. 120-124.
- 13.Державна програма розвитку туризму на 2002 – 2010 роки. Туристична діяльність в Україні: Нормативно – правове регулювання/ за ред. Роїна О. М. 2-е вид.. Київ: КНТ, 2006. С. 30 – 41.
- 14.Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення 27. 02. 2021).
- 15.Довгань Г. Д., Сиротенко А. И., Стадник А. Г. Страноведение: Справочник. Харьков: «Ранок», 2007. 480 с.
- 16.Зінченко В. А. Екскурсологія як туризмологічна наука. Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки. 2016. Вип. 8. С. 211-223.
- 17.Каталог туристичних сайтів. URL: <http://tourlib.columb.net.ua>. (дата звернення 19. 03. 2021).
- 18.Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги-XXI, 2003. 300 с.
- 19.Ковальчук С. В. Поняття туристичного ринку та особливості його функціонування/ за ред. Ковальчук С. В., Миколишина В. В.. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2011. №6. Т. 4. С. 60–65.

20. Колесник О. О. Економіка і статистика туристичного ринку: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2011. 155 с.
21. Колотило А. А. Характеристика комплексного туристичного продукту: матеріали всеукр. студ. інтернет-конф. (14-15. 12. 2010 р.). С. 55-63.
22. Крамаренко О. С., Грицак Ю. П. Роль государства в развитии туризма в Турции. Туристичний бізнес: світові тенденції та національні пріоритети: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 22 травня 2009 року. Харків: ХНУ ім. В. Каразіна, 2009. С. 158-160.
23. Ляшкевич П. Туризм в Україні: сучасний стан та пріоритети розвитку. Освіта України. 2014. №85. С. 178.
24. Мала енциклопедія країн/ ред. кол.: Сиротенко Н, Г., Менделеев В.А.. 2-е вид. Харків: ТОВ «Торсінг». 2010. 724 с.
25. Мальська М. П. Основи туристичного бізнесу: навчальний посібник/ за ред. Мальська М. П., Худо В. В., Цибух В. І.. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.
26. Машкіна В. В., Салімон С. С. Кінотуризм – інноваційний напрямок розвитку культурно-пізнавального туризму. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Географічні науки. 2018. Вип. 8. С. 263-269.
27. Миронов Ю. Б. Вплив пандемії COVID-19 на світову індустрію туризму та шляхи виходу з кризи. Регіональний туризм: сучасний стан та шляхи оптимізації: матеріали I міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 2 квітня 2021 р.). Київ: КРОК, 2021. С. 111-113.
28. Міністерства культури і туризму Турецької Республіки. URL: <http://kultur.gov.tr>. (дата звернення 11. 03. 2021).
29. Об'єднана федерація асоціацій туристичних агентств. URL: <http://uftaa.org>. (дата звернення 10. 03. 2021).
30. Орлова О. В. Культурний туризм як засіб діалогу культур. Культура і сучасність. 2009. № 2.
31. Осінська О. Б. Класифікація видів туристичної та екскурсійної діяльності. Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх

- правового забезпечення: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 18-19 червня 2020 р.). Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2020. 372 с. С. 194-198.
32. Парфіненко А. Ю. Культурний туризм як чинник соціально-економічного розвитку територій. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2013. Вип. 43. Ч. 1. С. 233-242.
33. Пестушко В. М. Український туризм у контексті глобалізації: сучасний стан і перспективи. Географія та основи економіки. 2015. № 7. С. 257 -265.
34. Рейтинг туроператорів України у 2021 році. URL: <http://joinuplviv.com/reitynh-turoperatoriv-ukrainy-2016>. (дата звернення 15. 04. 2021).
35. Салімон В. С., Салімон С. С. Використання кіно-матеріалів на уроках географії із сугестопедичною технологією навчання. Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. 2017. Вип. 26. С. 71-74.
36. Сиротенко Н. Г., Менделєєв В. А. Велика енциклопедія країн. 2-е вид. Харків: ТОВ «Торсинг», 2005. 490 с.
37. Список об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Туреччині. URL: <https://ru.wikipedia.org>. (дата звернення 23. 02. 2021).
38. Туризм у XXI столітті: глобальні тенденції та регіональні особливості. Київ: Знання України. 2010. 560 с.
39. Туристична агенція «Anex Tour». URL: <http://anex-tour.com.ua>. (дата звернення 19. 03. 2021).
40. Туристична агенція «Coral Travel». URL: <http://coraltravel.ua>. (дата звернення 19. 03. 2021).
41. Туристична агенція «Join UP!». URL: <https://joinup.ua>. (дата звернення 19. 03. 2021).
42. Туристична агенція «Pegas Touristik» ». URL: <https://pegast.com.ua>. (дата звернення 19. 03. 2021).
43. Туристична агенція «Tez Tour». URL: <https://www.tez-tour.com>. (дата звернення 19. 03. 2021).

- 44.Фролова Г.І. Організаційні засади маркетингових досліджень у сфері туризму/ за ред. Фролова Г. І., Фролова В. Ю.. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2014. № 3. С. 52-56.
- 45.Akpınar E. Türkiye'nin Dünya Mirası Listesi'ndeki Yeri ve Yenibir Aday Önerisi. Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2007. № 1.
- 46.Gjorgievski Mijalce. Movie Induced Tourism: a New Tourism Phenomenon. UTMS Journal of Economics. 2012. Vol. 3 (1). P. 97-104. URL: <https://www.utmsjoe.mk/files/Vol.3No.1/1-C3-Gjorvievski.pdf>. (дата звернення 15. 05. 2021).
- 47.Nizioł A. Film Tourism as a New Way to Market a Destination// Scientific Review of Physical Culture. 2009. № 5. P. 149-155. URL: <http://62.93.45.40/srpc/Articles/Volume-5/Issue-4/23.aspx>. (дата звернення 15. 05. 2021).
- 48.Türkiye Turizm Stratejisi. T. C. Kültürve Turizm Bakanhgi Yatınmve işletmeler Genei Müdürlüğü. 2007. URL: <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/Eklenti>. (дата обращения: 20. 02. 2021).
- 49.UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.unesco.org/statistics>. (дата звернення 11. 02. 2021).
- 50.UNWTO World Tourism Barometr. URL: <http://mkt.unwto.org/barometer>. (дата звернення 01. 03. 2021).

ДОДАТКИ

Додаток А

Пропозиції українських туроператорів відпочинку у Туреччині: культурно-пізнавального виду туризму

Центр туризму	Ціна	Тривалість	Клас готелю	Спосіб доставки	Тип харчування	Наявність екскурсії	Особливості
«Anex Tour»							
Анкара	Від 570€	6 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Конья	Від 570€	6 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Аксарай	Від 540€	6 днів	4*	авіапереліт	ВВ	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Кайсері	Від 550€	6 днів	4*	авіапереліт	ВВ	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом

Продовження таблиці.

Каппадокія	Від 570€	6 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Адана	Від 550€	6 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
«Coral Travel»							
Стамбул	Від 550€	6 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Ізмір	Від 560€	6 днів	4*	авіапереліт	НВ	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Каппадокія	Від 550€	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Троя	Від 560€	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом

Продовження таблиці.

Манавгат	Від 575€	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Анкара	Від 900€	7 днів	5*	авіапереліт	UAll	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
«Pegas Touristik»							
Анкара	Від 444€	6 днів	4*	авіапереліт	НВ	+	Безкоштовний трансфер до готелю
Стамбул	Від 430€	6 днів	4*	авіапереліт	ВВ	+	Безкоштовний трансфер до готелю
Манавгат	Від 830€	7 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю
Конья	Від 590€	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю
Троя	Від 560€	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю
Ізмір	Від 590€	6 днів	5*	авіапереліт	UAll	+	Безкоштовний трансфер до готелю

Продовження таблиці.

«Tez Tour»							
Каппадокія	Від 600 €	7 днів	5*	авіапереліт	UAll	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Стамбул	Від 580 €	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Конья	Від 540 €	6 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю
Троя	Від 520 €	5 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю
Ізмір	Від 540 €	5 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Анталія	Від 570 €	7 днів	5*	авіапереліт	UAll	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
«Join Up»							
Сафранбол	Від 520 €	6 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії

							містом
--	--	--	--	--	--	--	--------

Продовження таблиці.

Стамбул	Від 550 €	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Ізмір	Від 540 €	6 днів	5*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Троя	Від 520 €	5 днів	4*	авіапереліт	All	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом
Каппадокі я	Від 560 €	7 днів	5*	авіапереліт	UAll	+	Безкоштовний трансфер до готелю, екскурсії містом

Складено автором за матеріалами зі списку використаних джерел [39, 40, 41, 42, 43].